

КОМПЛАЄНС – МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО УПРАВЛІННЯ

Маковоз О. В., Коваль Д. В.

Ключові слова: комплаєнс, контроль, менеджмент, управління, законодавство, ефективність, підприємство, система.

Досягненням цілей діяльності будь-якого підприємства, виконання поставлених завдань, проведення фінансових операцій здійснюється певними суб'єктами управління з використанням розроблених методів і напрямів згідно вимогам законодавства України. Якщо звернутися до існуючих принципів корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку, прийнятих ще у 1999 році Радою ОЕСР, то в них зазначено, що ефективне корпоративне управління забезпечує ефективне використання капіталу підприємства, зберігається довіра з боку національних та іноземних інвесторів, а також сприяє залученню довгострокового капіталу. У цьому документі встановлені рекомендації щодо закріплення в національних стандартах корпоративного управління конкретних проблем та шляхів їх вирішення.

Аналізуючи системний підхід щодо визначення ефективності управління, слід зазначити, що даний підхід підкреслює значення кожного елементу системи управління. Головне це засоби, за допомогою яких досягаються цілі управління.

Для побудови якісної системи та управління, світова практика у сфері корпоративного управління пропонує використовувати концепцію захисту підприємства, яка координує процеси керування ризиками та внутрішнього контролю за рахунок чіткого визначення відповідних функцій та обов'язків менеджерів.

Головними напрямками даної концепції, яка забезпечує ефективне управління підприємством, є забезпечення роботи структурних підрозділів відповідальних за ризик – менеджмент, управління бізнес-процесами, управління безпекою та комплаєнс.

Поняття комплаєнсу є досить новим для вітчизняних підприємств. Але воно набуло вже актуальності та є досить популярним в колах менеджерів всіх рівнів. Варто звернути увагу на поняття комплаєнсу та його роль у системі забезпечення ефективного управління підприємствами.

Комплаєнс означає законність дій підприємства в цілому та кожного її співробітника.

В очах контрагентів дотримання принципів комплаєнсу підтверджує, що підприємство відповідає сучасним вимогам і правилам, дотримується законодавства та умовам договорів про співпрацю, угод з працівниками тощо.

На жаль, сьогодні українським законодавством не регламентовано порядок створення та функціонування комплаєнс-контролю в системі корпоративного управління, не визначено місце його підрозділів у системі управління підприємств, вимоги до осіб, які відповідальні за здійснення комплаєнс - контролю, тощо. Тому основними напрямками підвищення ефективності комплаєнс - контролю можна визначити законодавче закріплення порядку його впровадження на підприємствах; визначення системи здійснення внутрішнього контролю на підприємстві; упровадження системи комплаєнсу не лише в банках і професійних учасників фондового ринку, а й в інших підприємствах з метою дотримання принципу прозорості ведення господарської діяльності.

Маковоз Олена Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6870-2987>

Коваль Данііл Вікторович, аспірант
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-6591-0490>

Кафедра економіки та менеджменту, Українська інженерно-педагогічна академія, вул. Університетська, 16, м. Харків, Україна, 61000